

reflex

KURSUSPLAN FOR UNDERVISERE I GRUNDSKOLEN

Nr. 2 · OKTOBER 2011

Kursusplan · Indhold

Dansk børnehaveklasse - 2. klasse

Konflikthåndtering i indskolingen	3
Læsning II	3
Hjælp - vi skal have en 1. klasse	4

Dansk 3. - 6. klasse

Animationsfilm med Playmobil	6
Elever i skriftsproglige vanskeligheder	6
Bliv verdens bedste danskklærer	6
Gi' lyd!	6

Dansk 7. - 10. klasse

De store læser	7
Årets prøver i dansk - Hvad og hvordan	7
Ti de kan li'	7
Helle Helle og Naja Marie Aidt	8
Prøverne i maj 2012	8
Mobilen i danskundervisningen	8

Dansk som andetsprog

Poliske elever i tosprogsundervisningen	8
Fælles mål for dansk som andetsprog	8

Fremmedsprog

Developing writing skills in English	9
Film i tyskundervisningen	9
Prøverne i engelsk	9
Den frie skriftlige fremstilling i tyskundervisningen	9

Historie · Kristendomskundskab · Samfundsfag

Når fagene er udtrukket	10
Den røde tråd i Bibelen	10
Økonomi som tema i samfundsfag	10
Historieundervisning på mellemtrinnet med it	10

IT og medier

Temadag for it- og medievejledere	10
En online håndsrækning til it-rygsækken	11

Matematik

Matematik - hvor sejler vi hen?	15
Specialundervisning i matematik	15

Naturfag

Spiselig kemi	
- er det overhovedet spiseligt?	16
Forsøgsarbejde og aktiviteter i natur/teknik	16

Praktisk musiske fag

Kunst og matematik	16
Sammenspil med mange børn og minimal instruktion	16

Pædagogiske temaer

Mindfulness	11
Den Kreative Platform	17
Elevegagerende undervisning	17
Brug kroppen og computeren til læring	17

Inspirationsdage

- for børnehaveklasseledere	12
- dansk i indskolingen	12
- dansk mellemtrin	13
Inspiration til årsplanlægning	
- dansk ældste klassetrin	12
- dansk 6. - 7. klasse	12
Café-eftermiddag i dansk-mellemtrin	13
Inspirationseftermiddag	
- dansk som andetsprog	13
- i engelsk	13
- i tysk og fransk	13
Inspiration til årsplanen i matematik og naturfag	13
Inspirationseftermiddag i hjemkundskab i håndarbejde	14
- innovativ undervisning	14
- for specialundervisere	14

Længerevarende kurser

Specialundervisning i matematik	18
Matematik i indskolingen	18
Natur/teknik 1. - 6. klasse	18
Flerfaglige trinmål	
- naturfag på tværs 7. - 9. klasse	18

Studieture

Studietur til energigøen Island	
- for naturfagsfolk	19
»Literature Trip to Bath«	
Nyt og spændende ugekursus for engelsklærere	19

Praktiske oplysninger

TILMELDING

Online:

Du kan tilmelde dig online på viacfu.dk/kurser.

Når du har modtaget et deltagerbrev pr. mail, kan du efterfølgende benytte nettet til at hente deltagerliste m.v. på kurser, du skal deltage i.

Tilmeldingsblanket:

Du kan benytte blanketten her i bladet, som sendes til adressen, der er påført blanketten.

Tilmelding til CFU's kurser er bindende.

Vi gør opmærksom på, at det er op til den enkelte at sørge for skolelederens accept.

Sidste frist for tilmelding er 5. december 2011.

Alle CFU's kursuser er inkl. forplejning og materialer.

OPTAGELSE OG AFSLAG

Du er ikke optaget på kurset, før der udsendes bekræftelse fra kursusadministrationen.

Der er ofte ledige pladser på de kurser, vi vælger at gennemføre, så vær opmærksom på at du kan tilmelde dig online indtil 14 dage før kurset, hvis der er ledige pladser.

Husk at kontrollere at ansættelsessted er korrekt udfyldt.

AFBUD

Det er skolen, der har købt pladsen. Den kan overdrages til en kollega, i tilfælde af at du selv bliver forhindret.

Ring til vores kursusadministration for at melde afbud/oplyse hvem der kommer i stedet for.

De fleste kurser er pålagt et deltagergebyr. Dette gebyr opkræves under alle omstændigheder. Tilmeldingen er bindende.

FORSLAG TIL NYE KURSER

Du er altid velkommen til at indsende idéer til nye kurser, samt rekvirere kurser direkte til skolen/kommunen. Benyt evt. katalogets kurser til at få idéerne.

Indsend dine idéer direkte til kursusadministrationen eller henvend dig til den faglige konsulent, der har med området at gøre.

Se konsulentoversigten side 20 og 21.

KURSUSSEKRETARIAT

AARHUS

Jytte Rohde
jyro@viauc.dk
87 55 28 12

Else G. Jensen
ejen@viauc.dk
87 55 28 08

HERNING

Tina Agesen-Pagh
tap@viauc.dk
87 55 27 04

SKIVE

Sandra Jensen
saje@viauc.dk
87 55 27 61

viacfu.dk/minekurser

Har du oplyst os dit brugernavn til UNI-login, kan du gå direkte til de kurser, du er optaget på.

Her kan du finde deltagerliste og alle andre praktiske oplysninger.

Har du ikke et UNI-login, kan du benytte dig af mailadgang via den mail, du har oplyst ved tilmeldingen.

Humanistiske fag

DANSK børnehaveklasse - 2. klasse

Pædagogiske konsulenter
Kirsten Glavind · Marianne S. Pedersen

■ ■ Konfliktåndtering i indskolingen

Konflikter handler om at få ret. Mange børn mangler ikke strategier til at få ret, men de mangler at lære, hvordan konflikter kan håndteres konstruktivt.

Det er kurssets formål at inspirere lærere og pædagoger i arbejdet med sig selv som voksenmodel samt til undervisning af deres elever i konfliktforståelse og konfliktåndtering.

Eleverne i indskolingen skal lære at forhandle og løse konflikter ved at:

- bruge sproget
- lytte aktivt
- give sin mening til kende
- vide hvornår de skal bede om hjælp
- kende og anvende simpel konfliktløsningsmodel

Målgr. Lærere og pædagoger i indskolingen
Pris 970 kr.

Kursusnummer CFU12227

Tid 26. januar 2012 kl. 9 - 15
Instr. AKT konsulent og lærer Svend Aage Hejgaard Laursen, Egå
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Sæt **X** i kalenderen **DE små LÆSER 2012**

foregår på Rebild Bakker d. 25. og 26. april

Vi sætter fokus på tekstlæsning i indskolingen - både skønlitterære og faglige tekster

Du kan bl.a. møde følgende oplægsholdere:
Forfatter Kim Fupz Aakeson, forfatter Marianne Iben Hansen, lærebogsforfatter Trine May, lektor Elisabeth Arnbak, Stian Hole, Kenneth Jacobsen Boye m.fl.

Læs mere på hjemmesiden viacfu.dk

■ ■ Læsning II

Læsning er mere end afkodning - læsning i begynderundervisningen

Formål

At videreføre de tanker, der blev præsenteret på Læsning I. Her blev mange ideer og værktøjer introduceret, men hvordan er det gået med at få dem implementeret?

Indhold:

Læreren forståelse af undervisningen har indflydelse på elevernes læseforståelse. Hvilke metoder og strategier skal der medtænkes, når læseundervisningen tilrettelægges i indskolingen, så elevernes læseforståelse og læsekompetence styrkes i alle fag?

På kurset vil der blive sat fokus på:

- Læsning er mere end afkodning. Hvordan flytter vi fokus fra afkodning til læseforståelse? Præsentation af forskellige forståelsesstrategier
- Faglig læsning og skrivning i indskolingen
- Ordforråd spiller en vigtig rolle både i forhold til afkodning og læseforståelse, hvordan kan vi arbejde med det?
- Litteraturpædagogik - hvordan kan vi allerede i indskolingen bevidstgøre og udvikle elevernes litterære erfaringer, selv om de måske slet ikke kan læse endnu?

Kursusdagene vil være en blanding af oplæg fra kursister, oplæg fra instruktøren og praktiske øvelser.

Målgruppe Børnehaveklasseledere og dansklærere i indskolingen
Forudsætninger: Gennemført Læsning I

Pris 2950 kr.

Kursusnummer CFU12202

Tid 28. og 29. februar 2012, begge dage kl. 9 - 15
Instruktør Læsekonsulent Kirsten Kamstrup, Daugård
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Tid 12. april 2012 kl. 9 - 15
Instruktør Læsekonsulent Kirsten Kamstrup, Daugård
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

■ ■ Hjælp - vi skal have en 1. klasse

Teoretisk overblik, en masse praktiske ideer, inspiration, lyst og en fælles referenceramme.

Du og din teammakker får med dette kursus et solidt, fælles grundlag og et velfungerende afsæt for arbejdet med jeres kommende 1. klasse.

Modul I: 4 kursusdage

Arbejdsform:

Oplæg, gruppearbejde, diskussion, sang- og rytmelege og erfaringsudveksling.

Alle dage også udstilling af både faglige og tværfaglige læremidler til begynderundervisningen.

- Tilbud om deltagelse i en lukket konference i SkoleKom.

- Udlevering af omfattende mappe med inspirationsmateriale til arbejdet med 1. klasse.

1. kursusdag:

Velkomst v/pæd. konsulent Kirsten Glavind / Marianne Skovsted Pedersen

"Godt begyndt er halvt fuldenndt"- om trivsel i indskolingen

v/AKT konsulent Sven Hejgaard

Kurset sætter fokus på elevernes alsidige personlige udvikling for at holde fast i den sociale dimension i en tid, hvor det faglige har offentlighedens store opmærksomhed. Som AKT-vejleder ser jeg ofte, at trivslen i klassen er forudsætningen for det faglige udbytte.

Nøgleord: Elevernes sociale kørekort, klasserumsledelse og klassekultur, skole/hjem samarbejde, klassemødet og konflikthåndtering.

2. kursusdag:

Anerkendende læse- og skriveundervisning

v/ freelance læsekonsulent Kirsten Kamstrup

Målet for denne dag er, at deltagerne får ideer til og baggrundsviden for at skabe et godt rum for børns væren og læren i dansk de første skoleår. At styrke deltagerens faglige indsigt og kompetencer i arbejdet med at tilrettelægge aktiviteter og undervisningsforløb, der tager udgangspunkt i det enkelte barns læring og samtidig fører frem mod bindende trinmål.

Eller:

Matematik i 1. kl. med plads til alle!

v/lærer og lærebogsforfatter Carsten Hedegaard, Esbjerg

Få gode råd til arbejdet med bl.a. faglig læsning. Faglig læsning er blevet den "nye regnemaskine" for eleverne i deres forsøg på at løse de matematiske problemstillinger.

Hvorfor og hvordan kan vi fremme den undersøgende og eksperimenterende arbejdsform?

Hvordan kan vi på en god og hensigtsmæssigt måde arbejde tværfagligt i 1. kl.?

3. kursusdag:

Ro, rum og rammer - om at skabe et godt undervisningsmiljø i de første skoleår

v/pædagogisk konsulent Marianne Skovsted Pedersen

Kurset handler om, hvordan der i praksis kan sættes rammer og skabes strukturer i dagligdagen, så alle i videst muligt omfang får de bedste betingelser for trivsel og læring. Bl.a. inddrages elementer fra Læringsstile, Mange intelligenser og Cooperative Learning.

4. kursusdag

Hvad er portfolio – og hvordan kommer man i gang? v/lærer Anni Hensel

Det kræver sin mand/kvinde at dokumentere og evaluere hvert eneste barn i en klasse. I den forbindelse kan portfolio og logbog være nyttige redskaber. Der er både tale om en undervisningsstrategi for læreren og en læringsstrategi for eleven ("at lære at lære"). Dagen tager udgangspunkt i Årspanstræet, hvor eleverne aktivt inddrages i årsplanlægningen.

Materialevejledning og årsplanlægning i dansk

v/pædagogisk konsulent Kirsten Glavind / Marianne Skovsted Pedersen

Materialevejledning og årsplanlægning i matematik og naturfag

v/pædagogisk konsulent Ole Haubo Christensen

Herefter konkret årsplanlægning for det kommende skoleår.

Modul II - internatophold på Fuglsøcentret d. 29. – 30. oktober 2012:

Erfaringsudveksling om skolestartforløbet, opfølgning med instruktørerne fra kursusdagene i modul I og forskellige oplæg i workshops

Modul III -

Inspirationsdag på CFU Herning den 15. april 2013 kl. 9.00 -13.00 for kursister på kursus CFU12203 og på

CFU Aarhus den 17. april 2012 kl. 09.00 – 13.00 for kursister på kursus CFU12204, CFU12205 og CFU12206

Hør de andres erfaringer, begynd på årsplanlægningen i jeres team og få bestilt materialer til 2. klasse. CFU's pædagogiske konsulenter og bibliotekarer vil være til rådighed med vejledning og hjælp.

Inspirationsdagen vil desuden indeholde praktiske aktiviteter, forslag til undervisningsforløb samt præsentation af relevante lærebøger, konkrete og supplerende materialer.

Målgruppen: Kommende lærerteam i 1. klasser, både matematik- og dansk-lærere, børnehaveklasseledere samt klassepædagoger i 1. klasser. Team og lærere/pædagoger fra samme skole vil blive prioriteret ved optagelsen på kurset!

Tilmeldingsfrist: 1. maj 2012

Pris: 5.600,- kr.

Kursus nr.: CFU12203

Tid: 8. maj 2012 kl. 9-16

9. – 11. maj 2012 kl. 9-15

Sted: VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Tid: 29. oktober 2012 kl. 09.00- 30. oktober 2012 kl. 09.00-15.30

Sted: Fuglsøcentret, Dragsmurvej 6, Knebel, Mols

Tid: 15. april 2013

Sted: VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Kursus nr.: CFU12204

NB: Målgruppe - Kun dansk-lærere

Tid: 22. maj 2012 kl. 9-16

23. – 25. maj 2012 kl. 9-15

Sted: VIA Center for Undervisningsmidler i Aarhus

Tid: 29. oktober 2012 kl. 09.00- 30. oktober 2012 kl. 09.00-15.30

Sted: Fuglsøcentret, Dragsmurvej 6, Knebel, Mols

Tid: 17. april 2013

Sted: VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Kursus nr.: CFU12205

Tid: 29. maj 2012 kl. 9-16

30. maj – 1. juni 2012 kl. 9-15

Sted: VIA Center for Undervisningsmidler i Aarhus

Tid: 29. oktober 2012 kl. 09.00- 30. oktober 2012 kl. 09.00-15.30

Sted: Fuglsøcentret, Dragsmurvej 6, Knebel, Mols

Tid: 17. april 2013

Sted: VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Kursus nr.: CFU12206

Tid: 5. juni 2012 kl. 9-16

6. – 8. juni 2012 kl. 9-15

Sted: VIA Center for Undervisningsmidler i Aarhus

Tid: 29. oktober 2012 kl. 09.00- 30. oktober 2012 kl. 09.00-15.30

Sted: Fuglsøcentret, Dragsmurvej 6, Knebel, Mols

Tid: 17. april 2013

Sted: VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, Aarhus

DANSK 3. - 6. klasse

Pædagogiske konsulenter
Helle Rahbek · Sara Sejrskind

■ ■ Animationsfilm med Playmobil

På kurset får du en introduktion til, hvordan man producerer animationsfilm ved hjælp af Playmobil figurer. Herefter skal du lave en mindre film ved hjælp af et intuitivt og brugervenligt program.

Forudsætninger: Alm. It-håndværksmæssige færdigheder.

Målgr. Lærere i indskolingen og på mellemtrinnet
Pris 475 kr.

Kursusnummer CFU12541

Tid 25. januar 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Peter Søgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

■ ■ Elever i skriftsproglige vanskeligheder

På kurset drøftes forskellige former for læse- og skrivevanskeligheder og de undervisningsmæssige konsekvenser af disse. Der vil blive givet idéer til såvel læse- og skriveundervisning samt den løbende evaluering målrettet disse elevgrupper. Der veksles mellem oplæg og gruppearbejde.

Målgr. Lærere, der underviser i dansk i indskolingen og på mellemtrinnet, speciallærere og læsevejledere
Pris 1010 kr.

Kursusnummer CFU12601

Tid 27. februar 2012 kl. 9 - 15
Instr. Pæd. konsulent Lis Pøhler, Nationalt Videncenter for Læsning
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12602

Tid 28. februar 2012 kl. 9 - 15
Instr. Pæd. konsulent Lis Pøhler, Nationalt Videncenter for Læsning
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Kursusnummer CFU12603

Tid 29. februar 2012 kl. 9 - 15
Instr. Pæd. konsulent Lis Pøhler, Nationalt Videncenter for Læsning
Sted VIA Læreruddannelsen i Skive, Dalgas Allé 20, Skive

■ ■ Bliv verdens bedste dansklærer

2 dage, hvor vi giver danskfaget et grundigt eftersyn: Vi folder hele faget ud og kommer rundt om fagets mange facetter: Nye gode skønlitterære titler, sprogarbejde, kanon - og nye medier.

Målgr. Dansklærere på mellemtrinnet
Pris 1.820 kr.

Kursusnummer CFU12281

Tid 5. og 6. marts 2012, begge dage kl. 9 - 15
Instr. Lærebogsforfatter Trine May, Valby
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Kursusnummer CFU12282

Tid 12. og 13. marts 2012, begge dage kl. 9 - 15
Instr. Lærebogsforfatter Trine May, Valby
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

■ ■ Gi' lyd! Lydoptagelser & Mundtlig fremstilling

På kurset får du en introduktion til, hvordan man arbejder med digital lyd i undervisningen. Når eleverne skal aflevere opgaver, er det ofte på skriftlig form.

På kurset her fokuserer vi på, hvordan man i praksis kan bruge digitale lydoptagelser til styrkelse af mundtlighed i fagene.

Kursisterne opfordres til at medbringe egen bærbar PC og mobiltelefon, hvis det er muligt.

Målgr. Lærere på mellemtrinnet
Foruds. Grundlæggende pc brugererfaring
Pris 475 kr.

Kursusnummer CFU12577

Tid 12. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Peter Søgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

Hvem skal jeg på kursus med?

Når du er tilmeldt et CFU-kursus, kan du finde deltagerlisten på viacfu.dk/minekurser, hvor du skal bruge dit brugernavn til UNI-login.

Har du ikke et UNI-login, eller har du ikke meddelt os det, kan du få adgang via den mailadresse, du brugte ved tilmeldingen.

Læs mere på side 2

DANSK 7. - 10. klasse

Pædagogiske konsulenter

Finn Bangsgaard · Hanne Schriver · Kurt Thybo

■ ■ De store læser

Konference om læsning på de ældste trin i grundskolen.

Specialfolder er udsendt

Pris 3.695 kr.

I samarbejde med UCN Center for Undervisningsmidler

Kursusnummer CFU12200

Tid 26. - 27. januar 2012. Internat

Sted Golf Hotel Viborg, Randervej 2, Viborg

■ ■ Årets prøver i dansk - Hvad og hvordan

På kurset får du de nyeste betydningsfulde informationer fra undervisningsministeriets fagkonsulent til gavn for dine elever og dig som dansklærer. Det drejer sig især om prøveforhold til FSA og 10.- klasse-prøven.

Det vil være en fordel derefter at deltage i kurset om de konkrete opgaver i 2012 v. fagkonsulent Lise Vogt og pæd.konsulent Hanne Schriver. Se kursus nr. CFU12229.

Målgr. Dansklærere på ældste klassetrin og prøveansvarlige

Pris 550 kr.

Kursusnummer CFU12228

Tid 29. februar 2012 kl. 12:30 - 16:00

Instr. Fagkonsulent Lise Vogt, Hornslet

Sted Aarhussalen, Skt. Knuds Torv 3,1, Århus C

■ ■ Ti de kan li' Den nyeste og bedste ungdomslitteratur

Præsentation af de nyeste skønlitterære titler i udlånssamlingen samt instruktørens egne, afprøvede undervisningsforløb til romanerne.

Foruden opgaveidéer, som kan bruges direkte i undervisningen, ser vi på vel-egnede prøveoplæg samt kort- og spillefilm, der kan gøre god undervisning bedre.

Målgr. Dansklærere i overbygningen, skolebibliotekarer og andre litteraturinteresserede

Pris 765 kr.

Kursusnummer CFU12626

Tid 15. marts 2012 kl. 9 - 15

Instr. Pæd. konsulent Finn Bangsgaard, VIA CFU

Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Konference om læsning på
de ældste trin i grundskolen

de STORE læser

Mød

Stefan Kjerkegaard,

Steffen Larsen,

Louis Jensen,

Mette Goldschmidt,

Thomas Thorhauge,

A. Silvestri og Anne Zenon,

Dorthe de Neergaard,

Merete Pryds Helle,

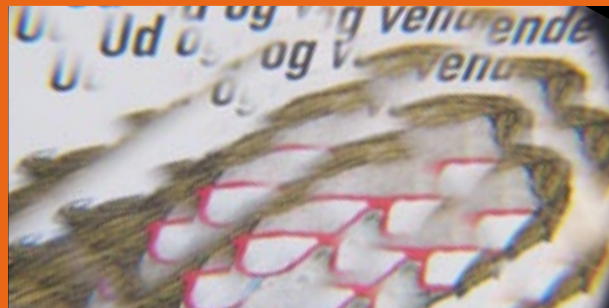
Søren Aksel Sørensen,

Lise Vogt og Charlotte Rytter,

Elisabeth Arnbak

Kim Fupz Aakeson ...m.fl.

Kursusnummer CFU12200

Målgruppe: Dansklærere på ældste klassetrin, skolebibliotekarer, læsevejledere, lærere på VUC, PPR, kommunale ledere, dansk konsulenter og undervisere ved læreruddannelserne

26. og 27. januar 2012
Golf Hotel Viborg

■ ■ Helle Helle og Naja Marie Aidt Et dobbeltportræt med fokus på tekstanalyser og biografi

Helle Helle og Naja Marie Aidt er blandt vores ypperligste forfattere. Og eleverne synes, de er inspirerende at arbejde med, lyder det fra mange dansklærere.

Få analyser, øvelser og idéer til, hvordan du kan arbejde med Helle Helle og Naja Marie Aidts forfatterskab på en ny og inspirerende måde.

Målgr.: Dansklærere 7. - 10. klasse
Pris 575 kr.

Kursusnummer CFU12336

Tid 1. februar 2012 kl. 12 - 16
Instr. Cand.mag. og forfatter Jens Larsen, København V
Lærer og MA i børnelitteratur Peter Christensen,
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

■ ■ Prøverne i maj 2012 - Rettearbejde og karakterfastsættelse

Kurset indeholder en gennemgang af årets prøver og opgaver inden for FSA i læsning, rettskrivning og skriftlig fremstilling og FS10's skriftlige prøve.

Kursusdeltagerne vil inden kursusdagen få tilsendt udvalgte eksempler på elevbesvarelser. Der vil blive lejlighed til at drøfte elevbesvarelserne og karaktergivning.

Det vil være en fordel først at deltage i kurset om de overordnede forhold til FSA og FS10 i 2012 v. fagkonsulent Lise Vogt. Se kursus nr. CFU12228

På tilmeldingen anføres, om man ønsker tilsendt opgaver fra FSA, skriftlig fremstilling eller FS10, den skriftlige prøve.

Målgr. Dansklærere på ældste klassetrin
Pris 575 kr.

Kursusnummer CFU12229

Tid 29. maj 2012 kl. 12:30 - 16:00
Instr. Pæd. konsulent Hanne Schriver, VIA CFU
Fagkonsulent Lise Vogt, Hornslet
Sted Aarhussalen, Skt. Knuds Torv 3,1, Århus C

Kursusnummer CFU12234

Tid 30. maj 2012 kl. 12:30 - 16:00
Instr. Pæd. konsulent Hanne Schriver, VIA CFU
Fagkonsulent Lise Vogt, Hornslet
Sted Aarhussalen, Skt. Knuds Torv 3,1, Århus C

■ ■ Mobilen i danskundervisningen

Kurset indledes med oplæg om mobiltelefonens pædagogiske potentiale i danskundervisningen. Herefter følger praktiske øvelser med eksempler på, hvordan fx sms-novelleskrivning og produktion af korte lommefilm kan gennemføres.

Målgr. Dansklærere i overbygningen
Foruds. Grundlæggende pc brugererfaring
Pris 475 kr.

Kursusnummer CFU12578

Tid 23. februar 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Kurt Thybo, VIA CFU
Pæd. konsulent Peter Søgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

DANSK SOM ANDETSPROG

*Pædagogiske konsulenter
Inge Helle · Anny Overgaard*

■ ■ Polske elever i tosprogsundervisningen

Ideer til, hvordan man med udgangspunkt i østeuropæiske børns personlige, kulturelle og sproglige forudsætninger kan tilrettelægge basisundervisningen i modtageklasserne og den supplerende undervisning i dansk som andet-sprog.

Der vil også være en kort gennemgang af det polske sprog, sammenlignet med dansk.

Målgr. Lærere og pædagoger, der arbejder med polske elever
Pris 400 kr.

Kursusnummer CFU12211

Tid 26. januar 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pædagog og modersmållærer Barbara Pedersen, Horsens
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

■ ■ Fælles Mål for dansk som andetsprog

For 10. år i træk afholder Center for Undervisningsmidler og Videreuddannelse og Kompetenceudvikling i VIA den årlige konference om Fælles mål for dansk som andetsprog.

Særskielt folder udsendes i løbet af januar måned.

Målgruppe Lærere, skoleledere, konsulenter og andre med interesse for undervisning af tosprogede elever.

Pris Pris oplyses senere.

I samarbejde med Videreuddannelse og Kompetenceudvikling i VIA

Kursusnummer CFU12241

Tid 26. april 2012, kl. 9 - 16
Sted Helnan Marselis Hotel, Strandvejen 25, Århus C

**Tilmeldingsfrist:
5. december 2011
Se side 2**

FREMMEDSPROG

Pædagogiske konsulenter

Ulla Sørensen · Lisbeth Wagener · Charlotte S. Pedersen

■ ■ Developing writing skills in English

Fælles Mål og regeringens Handlingsplan for Engelsk stiller skarpt på vigtigheden af, at der sker et løft inden for det skriftlige arbejde i engelskundervisningen.

Kurset giver inspiration til arbejdet med at opfylde disse krav og viser gennem teori og en række praktiske øvelser, hvordan der gradvist kan opbygges en kommunikativ skriftlighed fra 3.- 10. klasse.

Deltagerne bedes medbringe egen bærbar computer.

Målgr. Engelsklærere fra 3. - 10. klasse
Pris 965 kr.

Kursusnummer CFU12584

Tid 1. marts 2012 kl. 9 - 15
Instr.: Skolekonsulent Anne-Marie Schæffer, Snekkersten
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

■ ■ Film i tyskundervisningen

Film har en ganske særlig evne til at formidle komplekse historier, som giver indsigt i andre kulturer og tankemønstre. På dette kursus får du indsigt i at åbne en tysk film på tematisk, kulturel og filmisk vis. Vi sætter fokus på filmens form, indhold og udtryk. Desuden får du idéer og inspiration til, hvordan konkrete film kan inddrages i tyskundervisningen.

Målgr. Tysklærere i overbygningen
Pris 910 kr.
I samarbejde med Det Danske Filminstitut

Kursusnummer CFU12208

Tid 23. februar 2012 kl. 9 - 15
Instr. Pædagogisk konsulent Dorit Elsebeth Hansen, UCN
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Listen over aktuelle
TEMADAGE
finder du altid på
viacfu.dk/temadage

■ ■ Prøverne i engelsk - de mundtlige og skriftlige i 9. og 10. klasse

Her gives en gennemgang af indhold og praktiske forhold ved de skriftlige og mundtlige prøver i engelsk.

- * Formålet med den beskikkede censur og censorrollen
- * Formelle og praktiske forhold
- * FSA mundtlig og skriftlig
- * 10. klasseprøve- mundtlig og skriftlig
- * Vurderingskriterier
- * Vurdering af elevbesvarelser

Målgr.: Engelsklærere i folkeskolen
Pris 580 kr.

Kursusnummer CFU12580

Tid 15. marts 2012 kl. 12:30 - 16:30
Instr. Skolekonsulent Anne-Marie Schæffer, Snekkersten
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning,

■ ■ Den frie skriftlige fremstilling i tyskundervisningen Rettekursus

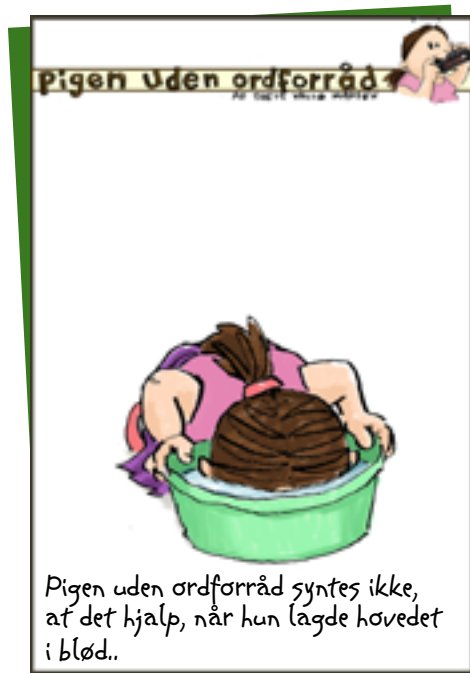
FSA i tysk er en udtræksprøve, og fra maj 2011 kan udtrækket enten være mundtligt eller skriftligt.

Dette kursus sætter fokus på den skriftlige prøve.

Målgr. Kommunalt beskikkede censorer og tysklærere i 8.-9. klasse
Pris 600 kr.

Kursusnummer CFU12581

Tid 31. maj 2012 kl. 12 - 16
Instr. Skolekonsulent og UVM's fagkonsulent for tysk Lore Rørvig, Albertslund
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning,

HISTORIE KRISTENDOMSKUNDSKAB SAMFUNDSFAG

Pædagogiske konsulenter · Henrik S. Larsen
Jens R. Schmidt · Kaare Øster · Kurt Thybo

■ ■ Når fagene er udtrukket

Hvert år i slutningen af april får lærerne at vide, om de skal afholde mundtlig prøve i fagene historie, kristendomskundskab og samfundsfag. Få dage efter afholder VIA CFU et kursus, hvor vi først giver et fælles oplæg om prøveoplæggenes opbygning, produktion af prøveoplæggenes og prøvens afvikling. Herefter deler vi os ud og arbejder videre i tre grupper, som er lig de tre fag.

Målgr. Lærere, som skal have elever til prøve i et eller flere af fagene historie, kristendomskundskab og samfundsfag.
Pris 490 kr.

Kursusnummer CFU12628

Tid 3. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Kurt Thybo, VIA CFU
Pæd. konsulent Jens Rahr Schmidt, VIA CFU
Pæd. konsulent Henrik Smedegaard Larsen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Den røde tråd i Bibelen

Med afsæt i et konkret undervisningsmateriale "Den røde tråd i Bibelen", gives indblik i de bibelske fortællingers sammenhæng og idéer til den daglige undervisning.

Alle kursister får et gratis eksemplar af bogen, dog max 3 bøger pr. skole.

Målgr. Lærere i kristendomskundskab
Pris 605 kr.

Kursusnummer CFU12627

Tid 23. februar 2012 kl. 13:30 - 16:30
Instr. Formand for Religionslærerforeningen, John Rydahl, Fredensborg
Sted VIA Læreruddannelsen i Skive, Dalgas Allé 20, Skive

■ ■ Økonomi som tema i samfundsfag Fokus på bl.a. det økonomiske kredsløb og øvelser for eleverne

Kurset gennemgår med oplæg og øvelser en række emner, blandt andet udbud og efterspørgsel, det økonomiske kredsløb, økonomisk vækst og baggrunden for den globale økonomiske krise. Der bliver tid til at overveje, hvordan eleverne skal forstå en verden, der er stadig mere præget af økonomi, og hvorledes de selv som forbrugere er økonomiske aktører.

Målgr. Samfundsfags- og historielærere
Pris 630 kr.

Kursusnummer CFU12624

Tid 21. februar 2012 kl. 12 - 16
Instr. Lærebogsforfatter og seminarielektor Lars Søndergaard, Holte
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Historieundervisning på mellemtrinnet med it

På dette kursus vil kursisterne se og afprøve praktiske forløb i historie, hvor it vil være et bærende element. De forskellige it-redskaber vil enten være gratis eller vil blive stillet til rådighed for læreren i resten af skoleåret. Kursisterne vil arbejde med spil, bygge historiske fortællinger, udarbejde bøger i Bogbyggeren, vendespil i Spilbyggeren m.m.

Målgr. Historelærere på mellemtrinnet og andre interesserede
Pris 475 kr.

Kursusnummer CFU12579

Tid 15. marts 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Peter Bak-Jensen, VIA CFU
Pæd. konsulent Henrik Smedegaard Larsen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

it og medier

Pædagogiske konsulenter
Peter Bak-Jensen · Peter Søgaard

■ ■ Temadag for it- og medievejledere Nye og kommende muligheder på IT- og mediefronten

Hvilken betydning får e-bøgerne for skolen?
Vil eleverne arbejde med håndskrevne notater på computeren?
Dette vil være eksempler på emner, der vil blive taget op denne dag. Dagen vil desuden byde på præsentation af nyheder, og der vil i workshops være mulighed for at arbejde med nogle af de præsenterede produkter.
Forudsætninger: Elementært kendskab til arbejde på nettet.

Målgr. IT- og medievejledere, bibliotekarer og andre nysgerrige
Pris 995 kr.

Kursusnummer CFU12523

Tid 14. marts 2012 kl. 9 - 16
Instr. Pæd. konsulent Peter Søgaard, VIA CFU
Pæd. konsulent Peter Bak-Jensen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

Kursusnummer CFU12522

Tid 20. marts 2012 kl. 9 - 16
Instr. Pæd. konsulent Peter Søgaard, VIA CFU
Pæd. konsulent Peter Bak-Jensen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Nyt kursuskoncept

■ ■ En online håndsækning til it-rygsækken

Hvad kan programmer med oplæsning og prædiktion? Hvilke muligheder giver det elever med læse-skrivevanskeligheder? Hvordan kan du som lærer være den bedste støtte for en elev med it-rygsæk?

Her er et kursus, der kommer til dig. Kurset foregår som et online-kursus, hvor der først vil blive gennemgået nogle generelle programfunktionaliteter, og hvor der derefter også er plads til spørgsmål og mere individuel vejledning.

Forudsætninger: Du skal på dagen fysisk opholde dig et sted, hvor du har mulighed for internetopkobling.

Du skal have et basiskendskab til programmet svarende til de web-instruktioner om it-rygsækken, der ligger på CFU's hjemmeside.

Målgr. Kurset henvender sig primært til lærere der underviser elever, som har fået tildelt en it-rygsæk. Det kan både være lærere med tovholder-funktioner, såvel som lærere der kun har eleven i et mindre timetal, men som gerne vil være en bedre hjælper for eleven.

Pris 75 kr.

Med udgangspunkt i programpakken CD-ORD 7

Kursusnummer CFU12223

Tid 25. januar 2012 kl. 14 - 16

Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Pæd. konsulent Peter Bak-Jensen, VIA CFU
Pæd. konsulent Linda Kolling Pedersen, VIA CFU

Mindfulness og empati

Den gode relation i klasserummet har 2 parter:
Læreren og barnet/børnene.

Det kræver mentalt overskud at kunne danne de gode relationer, der er konstruktive for læringsmiljøet.

Tid: Tirsdag den 28.8 og
onsdag den 29.8.2012,
Tirsdag den 25.09.2012
Tirsdag den 30.10.2012
Tirsdag den 27.11. 2012
Alle dage fra kl. 9 – 16.

Sted: Elbjerg Kursuscenter
Ormedamsvej 5, Tebstrup
8660 Skanderborg

Pris: 5,500 kr.

Kursusnummer CFU12242
Tilmelding senest den 17.06.2012
www.viacfu.dk/mindfulness

Hent

INSPIRATION

på VIA CFU

Inspiration til dit fag

Kom selv eller tag dit team eller fagudvalg med til vores inspirationsdage for lærere.

På dagen får du mulighed for:

- At se fagets nyeste materialer
- At få inspiration til årsplanen (måske endda få den lavet færdig og få booket materialer?)
- At få rådgivning og vejledning om læremidler
- At få hjælp til at søge og booke materialer til din undervisning

Personale fra vores samlinger vil sammen med en eller flere af fagets pædagogiske konsulenter være til stede og blande korte oplæg med 'åben tid'. Her kan du fordybe dig i eller få hjælp til det, der er vigtigst for netop dig - og din undervisning.

Nedenfor kan du se, hvornår netop dit fag er på programmet, og hvor i dækningsområdet det foregår

Deltagelse er gratis

■ ■ Inspirationsdag for børnehaveklasseledere

Kursusnummer CFU12226

Tid 28. marts 2012 kl. 9 - 13
Instr. Pæd. konsulent Kirsten Glavind, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

■ ■ Inspirationseftermiddag - dansk i indskolingen

Målgr. Lærere og pædagoger, der arbejder med dansk i 0. - 2. klasse

Kursusnummer CFU12620

Tid 24. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent, master i læse- og skriveidaktik Marianne Skovsted Pedersen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Kursusnummer CFU12621

Tid 25. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent, master i læse- og skriveidaktik Marianne Skovsted Pedersen, VIA CFU
Sted VIA Læreruddannelsen i Skive, Dalgas Allé 20, Skive

Kursusnummer CFU12224

Tid 25. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Kirsten Glavind, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12225

Tid 10. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Kirsten Glavind, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

■ ■ Inspiration til årsplanlægning

Målgr. Dansk lærere ældste klassetrin

Kursusnummer CFU12230

Tid 25. april 2012 kl. 13 - 17
Instr. Pæd. konsulent Hanne Schriver, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12231

Tid 26. april 2012 kl. 13 - 17
Instr. Pæd. konsulent Hanne Schriver, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12232

Tid 2. maj 2012 kl. 13 - 17
Instr. Pæd. konsulent Hanne Schriver, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

■ ■ Inspiration til årsplanlægning 6. - 7. klasse

Målgr. Dansk lærere i 6. og 7. klasse - skoleåret 2012/2013

Kursusnummer CFU12235

Tid 10. maj 2012 kl. 13 - 17
Instr. Pæd. konsulent Hanne Schriver, VIA CFU
Pæd. konsulent Sara Sejrsild Rejsenus, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

■ ■ Inspirationseftermiddag Dansk på mellemtrinnet

Kursusnummer CFU12236

Tid 19. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Sara Sejrschild Rejsenhus, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12237

Tid 14. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Sara Sejrschild Rejsenhus, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

■ ■ Caféeftermiddag - dansk på mellemtrinnet

Kursusnummer CFU12630

Tid 24. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Kurt Thybo, VIA CFU
Pæd. konsulent Helle Rahbek, VIA CFU
Sted VIA Læreruddannelsen i Skive, Dalgas Allé 20, Skive

Kursusnummer CFU12631

Tid 26. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Kurt Thybo, VIA CFU
Pæd. konsulent Helle Rahbek, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Inspirationseftermiddag - dansk som andetsprog

Målgr. Undervisere af tosprogede elever, undervisere i dansk som andet-
sprog og andre interesserede

Kursusnummer CFU12802

Tid 2. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

Kursusnummer CFU12801

Tid 7. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Inge Kirstine Helle, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12800

Tid 10. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Inspirationseftermiddag i engelsk

Kursusnummer CFU12606

Tid 18. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Charlotte Sejer Pedersen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

Kursusnummer CFU12607

Tid 19. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Charlotte Sejer Pedersen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Kursusnummer CFU12210

Tid 23. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Ulla Sørensen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

■ ■ Inspirationseftermiddag i tysk og fransk

Kursusnummer CFU12604

Tid 23. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Lisbeth Wagener, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Kursusnummer CFU12209

Tid 24. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Ulla Sørensen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12605

Tid 26. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Lisbeth Wagener, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

■ ■ Inspiration til årsplanen - matematik og naturfag

Kursusnummer CFU12214

Tid 8. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Ole Haubo Christensen, VIA CFU
Pæd. konsulent Kaare Øster, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

Kursusnummer CFU12215

Tid 9. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Ole Haubo Christensen, VIA CFU
Pæd. konsulent Kaare Øster, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12216

Tid 10. maj 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Søren Kristian Østergaard, VIA CFU
Pæd. konsulent Jens Rahr Schmidt, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Inspirationseftermiddag i hjemkundskab

Kursusnummer CFU12617

Tid 24. maj 2012 kl. 13:30 - 15:30
Instr. Lektor Kirsten Jensen, Læreruddannelsen UCL.
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Inspirationseftermiddag i håndarbejde

Kursusnummer CFU12614

Tid 25. april 2012 kl. 13:30 - 15:30
Instr. Underviser og regionsleder i håndarbejds lærerforeningen
Birgit Graversgård
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Inspirationseftermiddag for specialundervisere

Kursusnummer CFU12240

Tid 25. april 2012 kl. 12 - 16
Instr. Pæd. konsulent Linda Kolling Pedersen, VIA CFU
Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Sted VIA Læreruddannelsen i Skive, Dalgas Allé 20, Skive

Kursusnummer CFU12239

Tid 26. april 2012 kl. 12 - 16
Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Pæd. konsulent Linda Kolling Pedersen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Kursusnummer CFU12238

Tid 15. maj 2012 kl. 12 - 16
Instr. Pæd. konsulent Linda Kolling Pedersen, VIA CFU
Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

■ ■ Inspirationseftermiddag Innovativ undervisning, Ideer og materialer

Målgr. Alle med interesse for kreativitet, innovation og entreprenørskab

Kursusnummer CFU12805

Tid 10. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2,
8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12804

Tid 23. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

Kursusnummer CFU12806

Tid 24. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

VI har ikke fødselsdag
- men inspirationskurserne er alligevel

GRATIS

■ ■ Matematik - Hvor sejler vi hen?

- Årets matematikkonference med fokus på nye vinkler af faget

Årets matematikkonference tager udgangspunkt i nye faglige og pædagogiske tiltag inden for faget. En dag, hvor vi til stadighed søger svar på, hvordan vi skaber det optimale rum for læring. Hvordan kan vi gøre det bedst muligt? Se endeligt program og tilmelding på www.viacfu.dk/mateva

Målgr. Matematiklærere
Pris 1.100 kr.

I samarbejde med UCN, Center for Undervisningsmidler

Kursusnummer CFU12219

Tid 29. marts 2012 kl. 9:00 - 15:30

Sted Helnan Marselis Hotel, Strandvejen 25, Århus C

■ ■ Specialundervisning i matematik

Dette kursus sætter fokus på, hvad det vil sige ikke at lykkes i matematik. Der vil blive arbejdet med typer af matematikvanskeligheder, som børn med særlige behov kan opleve, og der sættes fokus på relevant undervisningsindhold og tilpassede undervisningsmetoder.

Kort kan det siges, at en elev lærer matematik ved at gøre erfaringer og sætte ord på de erfaringer, hun gør. Forløber denne proces ikke på en rimelig måde, får eleven vanskeligheder i matematik.

Målgr. Matematiklærere
Pris 690 kr.

I samarbejde med Alinea

Kursusnummer CFU12212

Tid 23. februar 2012 kl. 9 - 15

Instr. Pædagogisk konsulent, cand.pæd.psyk. Michael Wahl Andersen, København NV

Sted VIA Læreruddannelsen i Skive, Dalgas Allé 20, Skive

Kursusnummer CFU12213

Tid 24. februar 2012 kl. 9 - 15

Instr. Pædagogisk konsulent, cand.pæd.psyk. Michael Wahl Andersen, København NV

Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus

Matematik

- hvor sejler vi hen?

Torsdag den 29. marts 2012
Helnan Marselis Hotel, Aarhus C

BIOLOGI · FYSIK/KEMI · GEOGRAFI · NATUR/TEKNIK

■ ■ Forsøgsarbejde og aktiviteter i natur/teknik Natur/teknik 1. - 6. klasse

Hvordan kan du udvælge og organisere eksperimenter i natur/teknik og sikre, at de faglige mål opfyldes? På denne dag får du masser af inspiration til at planlægge og udføre enkle eksperimenter i natur/teknik undervisningen. Undervejs inddrages trinmålene, og vi diskuterer fordele og ulemper ved forskellige evalueringsformer samt, hvordan man kan opbygge en årsplan.

Målgr. Lærere i natur/teknik 1. - 6. klasse
Pris 785 kr.

Kursusnummer CFU12217

Tid 24. januar 2012 kl. 9 - 15
Instr. Lærer og formidler Charlotte Trolle Olsen, Skoletjenesten, Randers Regnskov
Sted VIA Center for Undervisningsmidler, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Kursusnummer CFU12218

Tid 31. januar 2012 kl. 9 - 15
Instr. Lærer og formidler Charlotte Trolle Olsen, Skoletjenesten, Randers Regnskov
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Spiselig kemi - er det overhovedet spiseligt?

Kurset vil veksle mellem øvelser og teori på en måde, så deltagerne har mulighed for at arbejde i forskellige workshops. Kursisterne kan dermed selv tone deres fokusområde. Øvelserne vil være de traditionelle, men der vil også blive introduceret mindre kendte øvelser om f.eks. tilsætningsstoffer og fødevarereproduktion.

Målgr. Lærere, der underviser i natur/teknik, biologi, fysik/kemi og geografi
Pris 755 kr.

Kursusnummer CFU12619

Tid 1. marts 2012 kl. 10 - 16
Instr. Lektor, cand.scient Beth Wehner Andersen, Kolding
Sted Hammerum Skole, Hovedgaden 1, Herning

Praktisk musiske fag

Pædagogisk konsulent
Kirsten-Marie Kjær

BILLEDKUNST · HJEMKUNDSKAB · HÅNDARBEJDE · IDRÆT · MUSIK

■ ■ Kunst og matematik - Et kreativt par!

Gennem eksperiment og leg med kendte billeder fra kunsthistorien afsløres, at megen kunst - gammel som ny, bevidst som ubevidst - er bygget på matematik.

En aha-oplevelse og ny udforskning af kendte materialer der måske ender med nyt til væggene i klasseværelset eller derhjemme!

Målgr. Matematik og billedkunstlærere (1. - 6.kl.) og andre interesserede
Pris 990 kr.
I samarbejde med KKArt

Kursusnummer CFU12615

Tid 10. maj 2012 kl. 9 - 15
Instr. Billedkunstner Marianne Thingholm, Åbyhøj
Billedkunstner Niels Rahbæk, Århus
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

■ ■ Sammenspil med mange børn og minimal instruktion

På dette kursus skal vi spille, arrangere og komponere numre, hvor man kan få mange børn placeret ved instrumenter. Alt kan videreføres til egen undervisning.

Kurset tager udgangspunkt i "Sammenspilsmappen 1-8", hvor der introduceres metoder hertil.

Målgr. Musiklærere for 3. - 6. klasse
Pris 780 kr.

Kursusnummer CFU12612

Tid 16. april 2012 kl. 9 - 15
Instr. Seminarielæktor i musik Gitte Trier, Ringsted
Sted VIA Læreruddannelsen i Skive, Dalgas Allé 20, Skive

KREATIVITET · INNOVATION · IVÆRKSÆTTERI · SPECIALUNDERVISNING

■ ■ Den Kreative Platform Kreativ udfoldelse i undervisningen

Kurset er en indføring i en nyudviklet pædagogik, der har vist sig specielt anvendelig til at skabe de nødvendige rammer for kreativ udfoldelse i undervisningen. Den Kreative Platform er udviklet af bl.a. lektor ved Aalborg Universitet, Søren Hansen. Den eneste forudsætning for at deltage er, at du TØR være dig selv - for du vil HELT SIKKERT blive udfordret i løbet af de 2 dage.

Dag 1: Oplev et intenst forløb på DKP på egen krop. Bliv klædt på til at lave et DKP-forløb i egen klasse.

Dag 2: Præsentation af pædagogikken bag DKP. Opfølgning på egne afprøvede undervisningsforløb.

Målgr. Alle lærere
Pris 1530 kr.
For medlemmer af Young Enterprise er kurset dog gratis.
Er din skole ikke medlem kontakt ye.dk

I samarbejde med Young Enterprise

Kursusnummer CFU12803

Tid 29. februar og 19. marts 2012, begge dage kl. 9 - 15
Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Sted VIA University College, Gl. Struervej 1, Holstebro

■ ■ Elevengagerende undervisning Aktiviteter i alle fag

Du vil gennem kurset blive præsenteret for mange læringsaktiviteter, som du direkte kan gå hjem at bruge i din undervisning. Aktiviteter, hvor eleverne er fysisk aktive samtidig med, at de arbejder med faglige emner i undervisningen.

Eleverne vil udvikle deres faglige og kreative kompetencer gennem læringsaktiviteterne.

Målgr. Lærere på mellemtrinnet og i udskolingen
Pris 610 kr.

Kursusnummer CFU12807

Tid 12. marts 2012, kl. 12 - 16
Instr. Pæd. konsulent Anny Overgaard, VIA CFU
Projektleder InnoLab, Viborg Idrætsråd Rasmus Fiil Hjorth, Viborg
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Herning

Gode filer fra mit kursus

Vil du gerne have fat i dokumenter eller andre filer fra et kursus, du var på, så gå ind på viacfu.dk/minekurser og skriv brugernavn til dit UNI-login.

Har du ikke et UNI-login, eller har du ikke meddelt os det, kan du få adgang via den mailadresse, du brugte ved tilmeldingen.

Læs mere på side 2

■ ■ Brug kroppen og computeren til læring Kropslig læring og it

Kurset "Brug kroppen og computeren til læring" vil arbejde med elevernes muligheder for at inddrage kroppen i undervisningen ud fra tankerne bag læringsstile og de mange intelligenser. Eleverne skal kunne interagere med softwaren ved at hoppe, berøre eller på andre måder kropsligt interagere med computeren.

Forudsætninger: Elementært kendskab til arbejde på nettet.

Målgr. Specialundervisningslærere, indskolingslærere, it-vejledere og andre nysgerrige
Pris 475 kr.

Kursusnummer CFU12535

Tid 11. april 2012 kl. 13 - 16
Instr. Pæd. konsulent Peter Bak-Jensen, VIA CFU
Pæd. konsulent Linda Kolling Pedersen, VIA CFU
Sted VIA Center for Undervisningsmidler i Skive

Længerevarende kurser

Nedenstående længerevarende kurser udbydes i det kommende skoleår.

Foruden "Hjælp - vi skal have en 1. klasse" (se side 4) ser du herunder de kurser, vi foreløbig har planer om at tilbyde.

Kurserne er alle under planlægning. Følg med på hjemmesiden.

Et længerevarende kursus er normalt fra 3 til 5 dages varighed.

Har du ideer til længerevarende kurser, som du ønsker vi skal tilbyde, er du altid velkommen til at rette henvendelse til den konsulent, der har fagområdet, eller til vores kursusafdeling.

■ ■ Specialundervisning i matematik

Om matematikvanskeligheder, som børn med særlige behov kan opleve. Deltagerne vil få indsigt i, hvad der kan forårsage vanskeligheder i matematik, samt i at kunne pege på handlemuligheder.

Der sættes fokus på de typer af matematikvanskeligheder, som børn med særlige behov kan opleve på relevant undervisningsindhold og tilpassede undervisningsmetoder.

Målgr. Matematiklærere, specialundervisningslærere

Pris 3.400 kr.

Kursusnummer CFU12243

Tid 5., 6. og 7. september 2012 kl. 9-15

Inst. Pædagogisk konsulent, cand.pæd.psyk. Michael Wahl Andersen, København

Sted VIA CFU, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Arrangeret i samarbejde med Alinea

■ ■ Matematik i indskolingen

Fire dage med matematik for matematiklærere der underviser i 0. - 3. klasse. Kurset har følgende overskrifter:

- Praktisk Matematik. En undersøgende arbejdsform i matematikundervisningen
- Matematik og natur/teknik i naturen
- Matematikvanskeligheder - hvordan takler vi det i folkeskolen?
- Projektarbejde, matematikkompetencer samt faglig dokumentation i matematikundervisningen.

På kurset har praktiske aktiviteter høj prioritet.

Målgr. Matematiklærere i indskolingen

Pris 4.100 kr.

Kursusnummer CFU12244

Tid 29. oktober 2012 kl. 9-15

Inst. Lærer og forfatter Lone Kathrine Petersen, Allerød

Tid 30. oktober 2012 kl. 9-15

Inst. Cand. pæd. bio. Bo Bramming, Gentofte

Tid 31. oktober 2012 kl. 9-15

Inst. Pædagogisk konsulent, cand. pæd. psyk. Michael Wahl Andersen, København

Tid 1. november 2012 kl. 9-15

Inst. Lærer- og lærebogsforfatter Carsten Terpøger Hedegaard, Esbjerg

Sted VIA CFU, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N

Arrangeret i samarbejde med Alinea

■ ■ Natur/teknik 1. - 6. klasse

- få opkvalificeret din undervisning

Følgende punkter vil blive behandlet i løbet af ugen:

- Intentionerne med faget
- Geografiske aktiviteter i natur/teknik
- Forsøgsarbejde i natur/teknik
- Klassen ud i naturen - med vægt på ferskvandsaktiviteter

- Skoven i skolen - med fokus på praktisk arbejde i natu-ren og i laboratoriet
- Læremiddelkendskab
- Skoletjenesten som ressource.
- Teoretiske oplæg, debat, forsøgs-arbejde i laboratoriet og i naturen.

Målgr. Lærere i natur/teknik 1. - 6. klasse

Pris 5.300 kr.

Kursusnummer CFU12245

Tid 17. - 21. september 2012, alle dage kl. 9-15

Inst. Skoletjenesten, Randers Regnskov Charlotte Trolle Olsen, Ulstrup Lærer og geograf Lennie Boesen, Lystrup, Naturvejleder Lars Nygaard, Silkeborg, pæd. konsulenter Ole Haubo Christensen og Kaare Øster, VIA CFU samt Museumsinspektør Bo Pagh Schultz, Fur Museum

Tid 18. september 2012 kl. 9-15

Steder Aqua, Ferskvandscentret, Silkeborg, Vejlsøvej 51, Silkeborg, Moesgård Strand, Århus og Steno Museet, Århus, C.F. Møllers Alle 1100, Universitetsparken, Århus C

■ ■ Flerfaglige trinmål - naturfag på tværs i 7.- 9. klasse

Fælles Mål 2009 lægges op til samarbejde mellem fagene i løbet af året.

- Hvorfor arbejde med flerfaglige mål?
- Hvordan kan eleverne i praksis opleve, at naturfagene spiller sammen?
- Bestemmelser for prøverne i fysik/kemi, biologi og geografi?
- Forsøgsordningen med flerfaglige naturfagsprøve
- Flerfagligt, eksperimenterende og undersøgende undervisning i fysik/kemi, biologi og geografi?
- Læremiddelkendskab.

Få på kort tid et kvalificeret afsæt til de nye krav om fagsamarbejde.

Kurset arrangeres i samarbejde med CFU Nordjylland og PU Randers kommune

Målgr. Lærere i fysik/kemi, biologi og geografi 7. - 9. klasse

Pris 2.995 kr.

Kursusnummer CFU12246

Tid 14. - 16. november 2012, alle dage kl. 9-15

Inst. Peter Norrild, formand for naturfagsudvalgene under arbejdet med Fælles Mål 2009, pæd. konsulenter Ole Haubo Christensen og Kaare Øster, VIA CFU og lærer Aff Hjarnø, Erikstrupskolen, Stevns
Sted PU Randers, Slyngborggade 21, 8900 Randers

■ ■ Dansk med de store i Herning

Mandag den 24. - fredag den 28. september 2012

■ ■ Dansk med de store i Aarhus

17. - 19. september og 26. - 27. november 2012

Studieture

■ ■ »Literature Trip to Bath« Nyt og spændende ugekursus for engelsklærere

I samarbejde med UCN CFU i Nordjylland er vi i den heldige situation at kunne tilbyde engelsklærere et 5- dages kursus i The City of Bath, a World Heritage City, den 9.-15. september 2012.

Kurset sætter fokus på drama som et middel til at lære og til at udvikle elevers engelske sprogfærdigheder. På programmet er der workshops med drama i al almindelighed samt fokus på drama med konceptet "Shakespeare Works!" i børnehøjde

Derudover er der kulturoplevelser af høj og uvurderlig klasse for lærere, der underviser i engelsk. Her kan bl.a. nævnes rundvisning i Bath, en tur til Stratford-upon-Avon, teatertur, skolebesøg i Secondary Schools i Bath samt gæsteforelæsning med Professor Andy Goodwyn, Head of the Institute of Education, Reading University.

En unik chance for også at få sit eget engelske sprog opdateret og "pudset af".

Kurset vil blive opslået i reflex nr. 1 · 2012 samt på vores hjemmeside under kurser.

■ ■ Studietur til energigiganten Island - for naturfagsfolk

Styrk naturfagene. Tag med på studierejse.

Programmet indeholder bl.a.:

- Icelandic New Energy om overgang til brintsamfundet
- Geotermisk energi
- Nordic Volcanological Centre, Islands Universitet
- School of Energy and Technology
- Skolebesøg
- Thingvellir, Gullfoss, Geysir
- Den blå Lagune
- Netværksopbygning
- Hvordan planlægger jeg en tur med mine elever?

Målgruppe: Undervisere i de naturvidenskabelige fag i både grundskolen og ungdomsuddannelserne, naturvejledere og andre interesserede.

Kursusnummer **CFU12900**

Tid Lørdag den 6. – onsdag den 10. oktober 2012

Pris Ca. 8.000 kr.

Prisen inkluderer fly, transport i Island, overnatning i enkeltværelse med morgenmad og entré til alle obligatoriske arrangementer.

Konsulenter

INDSKOLING

Marianne S. Pedersen

mspe@viauc.dk
87 55 27 16

**DANSK SOM ANDETSPROG
INNOVATION · UEA
SPECIALPÆDAGOGIK**

Anny Overgaard

aov@viauc.dk
87 55 27 23

INDSKOLING

Kirsten Glavind

kigl@viauc.dk
87 55 28 34

DANSK SOM ANDETSPROG

Inge Helle

ikh@viauc.dk
87 55 28 32

DANSK PÅ MELLEMTTRINNET, IDRÆT

Helle Rahbek

hera@viauc.dk
87 55 27 17

FREMMEDESPROG

Charlotte S. Pedersen

csp@viauc.dk
87 55 27 67

DANSK PÅ MELLEMTTRINNET, IDRÆT

Sara Sejrskild

sara@viauc.dk
87 55 28 48

FREMMEDESPROG

Lisbeth Wagener

lw@viauc.dk
87 55 27 21

DANSK PÅ DE ÆLDSTE KLASSETRIN

Finn Bangsgaard

fb@viauc.dk
87 55 27 64

**FREMMEDESPROG,
INTERNATIONALISERING**

Ulla Sørensen

usor@viauc.dk
87 55 28 35

DANSK PÅ DE ÆLDSTE KLASSETRIN

Hanne Schriver

hasc@viauc.dk
87 55 28 25

**GEOGRAFI, HISTORIE,
KRISTENDOMSKUNDSKAB,
SAMFUNDSFAG**

Henrik S. Larsen

hsla@viauc.dk
87 55 27 65

**DANSK PÅ DE ÆLDSTE KLASSETRIN,
INTERNATIONALISERING**

Kurt Thybo

kth@viauc.dk
87 55 27 18

**NATUR/TEKNIK, BIOLOGI, HISTORIE,
SAMFUNDSFAG**

Jens Rahr Schmidt

jers@viauc.dk
87 55 27 19

... flere konsulenter

**NATURFAG, HUM.FAG,
INTERNATIONALISERING,
KOORDINATOR**

Kaare Øster
kaos@viauc.dk
87 55 28 28

SPECIALPÆDAGOGIK

Linda Kolling Pedersen
lkpe@viauc.dk
87 55 28 33

**MATEMATIK, FYSIK/KEMI,
NATUR/TEKNIK**

Ole Haubo Christensen
oleh@viauc.dk
87 55 28 10

KOMMUNIKATION

Lotte Svane Strange Petersen
losv@viauc.dk
87 55 28 37

MATEMATIK, FYSIK/KEMI, GEOGRAFI

Søren Østergaard
soe@viauc.dk
87 55 27 22

**PRAKTISK MUSISKE FAG,
KULTURPROJEKTER**

Kirsten-Marie Kjær
kmk@viauc.dk
87 55 27 20

**KULTURPROJEKTER,
SKOLEKONCERTER**

Ruth Elling
re@viauc.dk
87 55 27 63

IT OG MEDIER

Peter Bak-Jensen
pbak@viauc.dk
87 55 27 81

IT OG MEDIER

Peter Søgaard
peso@viauc.dk
87 55 27 82

Se træffetider på
viacfu.dk/konsulenter

Kontakt

LEDELSE

Lennart Svensson
Centerchef

87 55 27 02
ls@viauc.dk

Poul Mortensen
Afdelingsleder

87 55 27 03
pmo@viauc.dk

Søren Grosen
Afdelingsleder

87 55 28 15
sg@viauc.dk

Ebbe Raun
Afdelingsleder

87 55 27 80
er@viauc.dk

TELEFON

Omstilling til alle funktioner

Herning	87 55 27 00
Skive	87 55 27 55
Aarhus	87 55 28 00

Telefontid

Mandag - torsdag	9.00 - 15.00
Fredag	9.00 - 14.00

Når omstillingen er lukket:

Benyt venligst direkte numre - se viacfu.dk > om CFU

Telefax

Herning	87 55 27 01
Skive	87 55 27 56
Aarhus	87 55 28 01

Informationsafdelingernes åbningstid

Mandag - torsdag	9.00 - 16.00
Fredag	9.00 - 14.00

Fleksibel åbningstid

Grupper kan i Informationssamlingen aftale besøg, der går ud over almindelig åbningstid. Kontakt afdelingen eller konsulenten for fagområdet for en aftale.

ADRESSER

VIA Center for Undervisningsmidler • Herning
A.I. Holms Vej 97, 7400 Herning
E-mail: cfu.herning@viauc.dk

VIA Center for Undervisningsmidler • Skive
Kastanievænget 5, 7800 Skive
E-mail: cfu.skive@viauc.dk

VIA Center for Undervisningsmidler • Aarhus
Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N
E-mail: cfu.aarhus@viauc.dk

FERIELUKNING 2011 - 2012

Juleferie	23. december 2011 - 1. januar 2012
Vinterferie	13. - 17. februar 2012
Påskeferie	2. - 9. april 2012
Sommerferie	9. juli - 6. august 2012

Se også CFU' kalender på viacfu.dk

Kursustilmelding

Hjælp dig selv og os ved at tilmelde dig online:
vi får dine rigtige data - og du får lettere adgang til vore online-tjenester

**Online tilmelding til kurserne på
viacfu.dk/kurser senest den 5. december**

**- eller udfyld blanketten og send den til
VIA CFU, Halmstadgade 2, 8200 Aarhus N**

Udfyld venligst alle felter

Navn			CPRnr.		
Privat telefon		Mail		UNI-login	
Adresse					
Arbejdsplads			Skolekode		
Adresse					
Postnr./By		Telefon		EAN-nummer	
Jeg tilmelder mig følgende kurser					
Kursusnummer			Titel		
Kursusnummer			Titel		
Kursusnummer			Titel		

**Halmstadgade 2
8200 Aarhus N**

Att. Kursusafdelingen

Skolebogmessen Skolemessen

Danmarks største fagmesse for lærere

X i kalenderen
Aarhus den 18. og 19. april

Den 18. og 19. april løber Skolemessen 2012 af stabelen i Aarhus. Messen, der tidligere hed »Skolebogmessen«, omdøbes nu til **Skolemessen**, så det er helt tydeligt, at også konkrete og digitale materialer er favnet af den store fagmesse.

Messens hjemmeside åbnes 1. januar.

Messeavisen udsendes til skolerne i uge 1 og 2 · 2012

CENTRE FOR
UNDERVISNINGSMIDLER
DANMARK

SKOLEMESSEN.DK